



Urad Vlade RS za komuniciranje
Gregorčičeva 25
1000 Ljubljana

predlagam.vladi@gov.si

Številka:

Datum: 2. 9. 2013

Zveza: 092-245/2013/1

Zadeva: **Predlagam.vladi.si predlog 4738-245: Predlog legalizacije gojenja konoplje kot protikriznega ukrepa**

Zveza:

Skladno z vašo pobudo, ki ste jo naslovili na Vlado Republike Slovenije, v kateri predlagate legalizacijo gojenja konoplje kot protikriznega ukrepa, vam v nadaljevanju odgovarjamo:

Področje prepovedanih drog je v Republiki Sloveniji urejeno v skladu s konvencijami Organizacije združenih narodov, ki so zavezujoče za vse države članice, in z usmeritvami Evropske unije.

Nadzor nad prepovedanimi drogami v Republiki Sloveniji, poleg Kazenskega zakonika, urejajo naslednji predpisi:

- Zakon o proizvodnji in prometu s prepovedanimi drogami (Uradni list RS, št. 108/99, 44/00, 2/04 – ZZdl-A in 47/04 - ZdZPZ)
- Zakon o preprečevanju uporabe prepovedanih drog in o obravnavi uživalcev prepovedanih drog (Uradni list RS, št. 98/99) ter
- Uredba o razvrstitvi prepovedanih drog (Uradni list RS, št. 49/00, 8/01 – popr., 49/01, 78/02 53/04, 122/07, 102/09, 95/10 in 58/2011).

Zakon o proizvodnji in prometu s prepovedanimi drogami opredeljuje prepovedane droge kot rastline ali substance naravnega ali sintetičnega izvora, ki imajo psihotropne učinke ter lahko vplivajo na telesno ali duševno zdravje ali ogrožajo primerno socialno stanje ljudi. 3. člen zakona razvršča prepovedane droge v tri skupine glede na resnost nevarnosti za zdravje ljudi, ki je lahko posledica njihove zlorabe in glede na uporabo v medicini. Razvrstitev prepovedanih drog je sprejela Vlada Republike Slovenije z Uredbo o razvrstitvi prepovedanih drog leta 2000.

Leta 1999 je bil sprejet Zakon o preprečevanju uporabe prepovedanih drog in o obravnavi uživalcev prepovedanih drog, ki med drugim definira zdravljenje ter reševanje socialne problematike, povezane z uživanjem prepovedanih drog. Omenjeni zakon v osnovi določa

ukrepe in dejavnosti, ki naj prispevajo k zmanjšanju povpraševanja po drogah. Med te ukrepe in dejavnosti sodijo tudi različne informativne kampanje in preventivni programi, zdravstvene in socialne dejavnosti, programi zmanjševanja škode (razdeljevanje sterilnega pribora) ter aktivnosti povezane s spremljanjem in analizo problematike uporabe drog.

Posebna pozornost je namenjena preventivnim ukrepom in aktivnostim na vseh nivojih. Z različnimi znanstveno utemeljenimi dejavnostmi različnih ministrstev, še zlasti s širokim osveščanjem, opozarjanjem, ustreznim ciljno usmerjenim informiranjem v različnih okoljih, šolah ter lokalnih skupnostih se skuša mlade odvrti od uporabe prepovedanih in tudi dovoljenih drog.

Problematika uporabe prepovedanih drog med mladimi je že sedaj v Republiki Sloveniji, če jo primerjamo z drugimi državami, precej velika. Številne raziskave, med njimi tudi zadnja, "ESPAD 2011" (http://www.espad.org/Uploads/ESPAD_reports/2011/The_2011_ESPAD_Report_FULL_2012-05-30.pdf), so pokazale, da petnajst - in šestnajstletniki v Sloveniji pogosteje uporabljajo droge od njihovih vrstnikov v ostalih državah. To še zlasti velja za uporabo inhalantov, alkohola, tobaka in konoplje. Slovenija je bila v omenjeni raziskavi rangirana nad povprečjem pri petih od osmih spremenljivk, pri ostalih treh pa blizu povprečja. Raziskave kažejo, da večja dostopnost do drog poveča njihovo uporabo, s tem pa tudi negativne zdravstvene in socialne posledice.

Poudariti je še treba, da prepovedane droge predstavljajo globalen problem, ki ga je možno reševati le skupaj z drugimi državami, usklajeno in celovito. Te problematike ni možno rešiti z legalizacijo oziroma popolno deregulacijo le v enem delu sveta. Mednarodna skupnost je glede načina reševanja te problematike dokaj neenotna, saj so celo med državami EU precejšnje razlike v politikah in zakonodajah na tem področju. Razprave o smiselnosti, potrebi in o smereh morebitnega oblikovanja novih konsistentnih rešitev na področju drog potekajo v širšem mednarodnem prostoru že nekaj časa, vendar kompleksnost problematike onemogoča hitro oblikovanje koherentnih rešitev.

Slovenija je dekriminalizirala uporabo drog leta 1999 s sprejetjem že omenjenega Zakona o proizvodnji in prometu s prepovedanimi drogami. Na podlagi 33. člena tega zakona se je de-iure dekriminalizirala posest manjše količine prepovedane droge za enkratno lastno uporabo.

Primernost oziroma neprimernost predloga za nadaljnjo obravnavo

Po mnenju Ministrstva za zdravje je predlog za legalizacijo gojenja konoplje kot protikriznega ukrepa neprimeren, saj ne navaja natančno, kakšne bi bile konkretne pozitivne ali morebitne negativne posledice le-te.

Morebitna legalizacija konoplje bi po našem mnenju povečala uporabo te droge, saj bi bila verjetno cenejša kot na črnem trgu, v vsakem primeru pa bi bila dostopnejša. Glede na zgoraj navedena dejstva, da po rabi drog pri mladih odstopamo od EU povprečja je treba omeniti še strokovno literaturo, ki v zadnjem obdobju v svetu in pri nas beleži povezavo med psihičnimi obolenji, zlasti med mladimi, kot posledice uporabe konoplje <http://archpsvc.iamanetwork.com/article.aspx?articleid=210748>.

Prepovedane droge predstavljajo resen globalen problem, ki zahteva usklajenost pristopov na mednarodni ravni. Legalizacija bi bila v nasprotju s tremi konvencijami Organizacije združenih narodov na področju drog in prizadevanji pristojnih ministrstev, ki z izvajanjem zakonodaje preprečujejo ponudbo in povpraševanje po prepovedanih drogah.

Ministrstva tudi s proračunskimi sredstvi podpirajo različne organizacije in društva, ki s svojimi preventivnimi programi preprečujejo uporabo prepovedanih drog, kot tudi tiste programe, ki nudijo zdravljenje in socialno rehabilitacijo. Ta sredstva bi bilo v primeru legalizacije znatno

povečati, da bi zagotovili ustrezen odziv države na povečan obseg negativnih posledic zaradi uporabe psihoaktivnih snovi, ki bi sledile legalizaciji.

Po veljavni slovenski zakonodaji in ratificiranih Konvencijah Združenih narodov ter številnih dokumentih, sprejetih v EU in različnih mednarodnih organizacijah in glede na zdravstveno škodo, ki je lahko posledica uporabe drog, torej legalizacija konoplje ni sprejemljiva, zato predlog po našem mnenju ni primeren za nadaljnjo obravnavo.

V upanju, da smo odgovorili na vašo pobudo, vas lepo pozdravljamo.

S spoštovanjem,

Pripravil:
Jože Hren
podsekretar



Mojca Gobec
generalna direktorica Direktorata za
javno zdravje